

شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

معاونت بهداشت

مرکز سلامت محیط و کار

دستورعمل مدیریت بهداشت آب و فاضلاب در مراسم اربعین

تیر ۱۴۰۲

ویراست دوم

نظر به اهمیت نقش بهداشت آب و فاضلاب در حفظ سلامت زائران در مراسم پیاده روی اربعین دستور عمل مدیریت بهداشت آب و فاضلاب در مراسم اربعین با رویکرد مدیریت ریسک تهیه شده است. در این دستور عمل سعی شده کلیه مخاطراتی که می تواند سلامت زائران را در اثر مصرف آب شرب و دفع بهداشتی فاضلاب تهدید کند شناسایی و اقدامات متناسب با آن اتخاذ گردد

تهیه کنندگان:

اعضا (به ترتیب حروف الفبا):	سازمان:
آقازاده، محراب	کارشناس مسئول گروه بهداشت آب و فاضلاب مرکز سلامت محیط و کار-وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
برغمدی، مرتضی	کارشناس بهداشت آب و فاضلاب-شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور
بیاتیان، عبدالله	کارشناس بهداشت آب و فاضلاب-شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور
بیگوند، مهدی	مدیر مرکز پایش و نظارت بر بهداشت آب و فاضلاب شرکت آب و فاضلاب استان کرمانشاه
شقاقی، غلامرضا	رئیس گروه بهداشت آب و فاضلاب مرکز سلامت محیط و کار-وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
شیرکول، محمدباقر	مدیر مرکز پایش و نظارت بر بهداشت آب و فاضلاب شرکت آب و فاضلاب استان ایلام
کردونی، هدی	کارشناس گروه بهداشت آب و فاضلاب مرکز سلامت محیط و کار-وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
منتظری، احمد	مدیر کل بهداشت آب و فاضلاب-شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور

فهرست فعالیت های مورد انتظار در مراسم اربعین

ردیف	فعالیت های مورد انتظار	مجری	همکار	زمان
۱	برگزاری جلسه بررسی نقاط ضعف و قوت، شناسایی مخاطرات احتمالی مرتبط با آب و فاضلاب و احصاء، اجرا و پیگیری راه کارهای مناسب. در خصوص مواردی که از حیطة اختیارات آنها خارج می باشد لازم است موارد به صورت مکتوب و به فوریت با متولیان امر مکاتبه شود.	آب و فاضلاب	مرکز بهداشت، ستاد عتبات عالیات	حداقل هفتگی در حین اجرای مراسم اربعین
هماهنگی با موکب ها و ارائه آموزش برای موکب و زائران				
۲	اخذ مشخصات موکب ها و نمایندگان عتبات در شهرستانهای استان به معاونت بهداشت جهت انجام هماهنگی های امور بهداشتی و بازرسی و نظارت. همچنین اعلام کتبی موازین بهداشتی به مدیران موکب ها جهت رعایت موازین بهداشتی و تفهیم پاسخگو و مسئولیت پذیر بودن در اثر عدم رعایت اصول بهداشتی	مرکز بهداشت	ستاد عتبات عالیات	قبل از شروع برگزاری مراسم و زمان برگزاری مراسم حداقل یکبار
۳	برگزاری جلسه آموزشی برای مدیران موکب ها و تبیین بایدها و نبایدهای مرتبط با بهداشت فردی، بهداشت آب، بهداشت مواد غذایی، بهداشت محیط زیست و دفع فاضلاب. تهیه و نصب بنر آموزشی در موکب ها و در طول مسیر پیاده روی اربعین	مرکز بهداشت استان	ستاد عتبات عالیات	
۴	درخواست معرفی یک رابط بهداشتی از هر موکب به مرکز بهداشت برای کنترل موازین بهداشتی در موکب ها به ویژه کلر آزاد باقیمانده آب تانکرهای ثابت و گندزدایی آب در صورت لازم.	ستاد عتبات عالیات و مدیران موکب ها		قبل از شروع برگزاری مراسم
۵	برگزاری جلسه آموزشی برای رابطین بهداشتی موکب ها و تبیین بایدها و نبایدهای مرتبط با بهداشت فردی، بهداشت آب، بهداشت مواد غذایی، بهداشت محیط زیست و دفع فاضلاب.		ستاد عتبات عالیات	قبل از شروع برگزاری مراسم
۶	تهیه کیت و معرف کلرسنج و پودر یا قرص کلر برای گندزدایی آب موکب ها توسط رابطین بهداشت	آب و فاضلاب	مرکز بهداشت، ستاد عتبات عالیات	قبل از شروع برگزاری مراسم و زمان برگزاری مراسم
۷	جلب مشارکت موکب داران و سازمان های مردم نهاد برای تهیه و توزیع اقلام بهداشتی همچون پد الکلی، مایع ضدعفونی کننده، ماسک و دستمال کاغذی و پیگیری	مرکز بهداشت	ستاد عتبات عالیات	قبل از شروع برگزاری مراسم
۸	درخواست و پیگیری ابطال مجوز و جلوگیری از فعالیت موکب هایی که موازین بهداشتی را رعایت نمی کنند	مرکز بهداشت	ستاد عتبات عالیات	در زمان مشاهده نقص بحرانی
۹	تامین و توزیع آب موکب ها از طریق مختلف مانند اتصال به شبکه توزیع، آب بسته بندی و آب تانکری	آب و فاضلاب		مستمر
۱۰	جلوگیری از عرضه هر نوع مواد خوراکی به صورت غیر بسته بندی مانند آب، یخ، شربت، سالاد و سبزیجات در موکب ها با توجه به نگرانی از احتمال بروز و شیوع بیماری وبا	مرکز بهداشت استان	ستاد عتبات عالیات	مستمر
۱۱	جلوگیری از کشتار دام در موکب ها و در مسیر های پیاده روی	دامپزشکی	ستاد عتبات عالیات- مرکز بهداشت	مستمر
۱۲	نصب، نظافت، تخلیه بهنگام سطل های زباله اطراف موکب ها، مسیر های پیاده روی و نقاط تجمع زائران	شهرداری - بخشرداری	ستاد عتبات عالیات	مستمر

آب سرد کن ها ، استفاده از یخ و دستگاه تولید آب بسته بندی در محل

۱۳	قرار دادن لیوان یک بار مصرف در کنار آب سرد کن ها برای پیشگیری از انتقال بیماری های مسری	ستاد عتبات عالیات	مستمر
۱۴	نصب بنر آموزش نکات بهداشتی در کنار هر آب سرد کن به ویژه توجه دادن به استفاده از لیوان یک بار مصرف	مرکز بهداشت	ستاد عتبات عالیات قبل از شروع برگزاری مراسم
۱۵	به طور کلی استفاده از یخ در خنک کردن آب شرب و یا ساخت شربت توسط موکب داران به صورت مستقیم حتی الامکان مجاز نیست.	مرکز بهداشت	ستاد عتبات عالیات مستمر
۱۶	به جهت استفاده احتمالی از یخ توسط موکب داران به صورت مستقیم برای خنک کردن آب و یا تولید شربت باید تولید کنندگان یخ ملزم به اجرای مقررات بهداشتی تولید، توزیع و عرضه یخ با هماهنگی مراکز بهداشت باشند (آب مورد استفاده در تولید یخ فاقد آلودگی میکروبی و دارای حداقل ۲ میلی گرم در لیتر کلر باشد)	مرکز بهداشت	ستاد عتبات عالیات مستمر
۱۷	نظارت بر مقررات بهداشتی دستگاه های بسته بندی آب در محل، برای گندزدایی آب و نایلون ترجیحا" از UV استفاده شود.	مرکز بهداشت	مستمر

جمع آوری فاضلاب و بهداشت توالی های عمومی

۱۸	نظارت بر دفع بهداشتی فاضلاب های تولید شده موکب ها ، آبخوری ها، سرویس بهداشتی و دوش ها و محل اسکان زائرین در طول مراسم اربعین	مرکز بهداشت استان	مستمر
۱۹	تعبیه سرویس های بهداشتی ، دوش های صحرائی و محل های شست و شوی لباس و ظروف زائران در مسیر و محل اسکان زائرین	ستاد عتبات عالیات، متولیان مربوطه	مرکز بهداشت مستمر
۲۰	شستشو و گندزدایی سرویس های بهداشتی ، دوش های صحرائی و محل های شست و شوی لباس و ظروف زائران در مسیر و محل اسکان زائرین در طول مراسم اربعین به صورت حداقل دو بار در روز	ستاد عتبات عالیات، متولیان مربوطه	مرکز بهداشت مستمر
۲۱	تهیه و تدارک صابون مایع به مقدار کافی در محل سرویس های بهداشتی در پایانه مرزی، محل اسکان، مسیر پیاده روی و موکب های دارای سرویس بهداشتی	متولیان مربوطه	ستاد عتبات عالیات قبل از شروع برگزاری مراسم
۲۲	تهیه، تدارک و در اختیار قرار دادن پد/ محلول الکلی یک بار مصرف برای زائران	متولیان مربوطه	ستاد عتبات عالیات قبل از شروع برگزاری مراسم
۲۳	تعبیه دستگاه ضدعفونی کننده دست برای استفاده زائران و افراد خدمت رسان در پایانه مرزی، موکب ها و محل های تجمع	پایانه مرزی	ستاد عتبات عالیات قبل از شروع برگزاری مراسم
۲۴	نصب سپتیک تانک و استقرار تانکر های لجن کش برای تخلیه فاضلاب چاه جاذب و سپتیک تانک ها و برای رفع گرفتگی سرویس های بهداشتی مسیر و محل اسکان زائرین، موکب ها و پایانه مرزی	شهرداری، آب و فاضلاب	ستاد عتبات عالیات قبل از شروع برگزاری مراسم
۲۵	اتصال فاضلاب سرویس بهداشتی موکب ها به فاضلاب شهری در صورت وجود شبکه فاضلاب .	آب و فاضلاب	قبل از شروع برگزاری مراسم

توزیع آب سیار (تانکر)

۲۶	مشخص نمودن محل آب گیری تانکر های آب رسانی سیار و اطمینان از سلامت و ایمنی آب محل آبگیری و اعلام به مرکز بهداشت جهت نظارت و کنترل کیفی دوره ای	آب و فاضلاب	مرکز بهداشت قبل از شروع برگزاری مراسم
۲۷	شستشو و گند زدایی تانکر های آب رسانی ثابت و سیار (شوک کلر) قبل از آب گیری	آب و فاضلاب	مرکز بهداشت قبل از شروع برگزاری مراسم
۲۸	حضور دائم یک نفر در محل آبگیری تانکر ها برای کلر زنی، کلر سنجی و تنظیم فرم آب رسانی سیار	آب و فاضلاب	مرکز بهداشت مستمر
۲۹	بازرسی و نظارت بر تانکر های آب رسانی در موکب ها، مسیر و محل اسکان زائرین، محل آبخوری، سرویس های بهداشتی و دوش ها و کنترل کیفی(کلر سنجی و نمونه برداری میکروبی)	مرکز بهداشت	آب و فاضلاب مستمر

۳۰	وجود فرم/ مجوز آب رسانی سیار در هر تانکر و نگهداری همه فرم ها در یک پوشه تا پایان مراسم و ارائه به بازرسی در صورت لزوم	آب و فاضلاب	مرکز بهداشت	مستمر
۳۱	اختصاص تعدادی از تانکرهای آبرسانی سیار به صورت مشخص برای تامین آب مخازن موکب هایی که داری مخزن ذخیره هستند	آب و فاضلاب	مرکز بهداشت	قبل و هنگام شروع برگزاری مراسم
۳۲	نصب برچسب شماره مجوز و عبارت مخصوص آب آشامیدنی روی کلیه تانکر های آبرسانی.	مرکز بهداشت استان	ب و فاضلاب	قبل از شروع برگزاری مراسم
۳۳	اخذ کارت بهداشت توسط کلیه رانندگانی که در توزیع آب تانکری و آب بسته بندی دخالت دارند.	رانندگان و کارکنان	مرکز بهداشت	قبل از شروع برگزاری مراسم
۳۴	صدور مجوز آب رسانی و ثبت مشخصات رانندگان تانکرهای آبرسانی سیار (همچون نام، نام خانوادگی، کد ملی، نشانی محل سکونت، شماره همراه، گواهی نامه رانندگی معتبر و شماره تلفن همراه) تحت پوشش آبفا	آب و فاضلاب	مرکز بهداشت	قبل از شروع برگزاری مراسم
۳۵	تایید صلاحیت عمومی صدور کارت شناسایی برای راننده های تانکر های آبرسانی (به صورت آویز گردنی)	آب و فاضلاب	-	قبل از شروع برگزاری مراسم
۳۶	اعلام فهرست رانندگان و مشخصات تانکر های آبرسانی دار مجوز به نیروی انتظامی و مرکز بهداشت	آب و فاضلاب	-	قبل از شروع برگزاری مراسم
۳۷	ممانعت از تردد و توزیع آب توسط تانکرهای فاقد مجوز از شرکت آب و فاضلاب و یا اعلامی توسط مرکز بهداشت	نیروی انتظامی	-	مستمر
۳۸	نصب مکان یاب برای تانکر های آبرسانی تحت پوشش آبفا	آب و فاضلاب	-	قبل از شروع برگزاری مراسم
۳۹	پیش بینی لازم برای جلوگیری از ترک محل خدمت توسط رانندگان بدون اطلاع قبلی	آب و فاضلاب	-	قبل از شروع برگزاری مراسم
۴۰	سالم و قابل پلمپ بودن درب مخزن همه تانکرهای آبرسانی ثابت و سیار	آب و فاضلاب	-	مستمر
۴۱	توقف تانکر ها در شب در مکان های مطمئن و امن برای پیشگیری از دسترسی افراد متفرقه به مخزن تانکر	آب و فاضلاب	-	مستمر
۴۲	تامین قرص کلر و یا تهیه و بسته بندی کلر مورد استفاده برای گندزدایی آب تانکر ها در زمان آبیگری	آب و فاضلاب	-	قبل از شروع برگزاری مراسم
۴۳	آموزش کلرسنجی به رانندگان. انجام کلرسنجی در زمان توزیع آب و گزارش موارد صفر و عدم توزیع آب فاقد کلر آزاد باقیمانده توسط رانندگان	آب و فاضلاب	-	قبل از شروع برگزاری مراسم
۴۴	جلوگیری از استفاده از یخ های غیر بهداشتی برای سرد کردن آب تانکر های سیار به صورت مستقیم (در صورت نیاز از تانکر های دو جداره باید استفاده شود)	مرکز بهداشت	-	مستمر
۴۵	انجام حداقل یک بار کلر سنجی پس از آبیگری و یک بار در زمان توزیع آب از تانکرهای آبرسانی سیار ضروری است - رانندگان توزیع کننده آب باید مجوز توزیع آب مهور به مهر مرکز بهداشت به همراه داشته باشند	آب و فاضلاب	-	قبل بارگیری و زمان توزیع آب
آب بسته بندی				
۴۶	توزیع آب بسته بندی مورد تایید وزارت بهداشت (دارای نشان سیب سلامت، نشان استاندارد، پروانه بهداشتی، تاریخ تولید و مصرف و ...) برای موکب ها و زائرین.	آب و فاضلاب	ستاد عتبات عالیات	مستمر
۴۷	برآورد نیاز زائران به آب بسته بندی بر اساس عوامل شامل: شرایط آب و هوایی، تعداد مورد نیاز هر نفر در روز، درصد پرت بطری ها، اعمال ضریب اطمینان حداقل ۳۰ درصد، میانگین تعداد زائران در هر روز، طول دوره خدمت رسانی پیاده روی اربعین و تجربیات سال های گذشته و مکاتبه ای با ستاد عتبات عالیات و مسئول ستاد اربعین وزارت نیرو	آب و فاضلاب	مرکز بهداشت	قبل از شروع برگزاری مراسم
۴۸	تهیه آب بسته بندی مورد نیاز برای زائران	ستاد عتبات عالیات	آب و فاضلاب	قبل از شروع برگزاری مراسم
۴۹	نظارت بهداشتی بر آب های بسته بندی	مرکز بهداشت	سازمان غذا و دارو و شرکت آب و فاضلاب	مستمر

۵۰	ارائه یک نسخه از کلیه اسناد و مدارک آب‌های بسته بندی دریافتی آب و فاضلاب به مرکز بهداشت و هماهنگی و همکاری دوجانبه برای مدیریت کیفی و توزیع آب‌های بسته‌بندی	آب و فاضلاب	مرکز بهداشت	مستمر
۵۱	بررسی و اطمینان از داشتن مجوز و اصالت محموله آب های بسته بندی تحویلی و ثبت و نگهداری بار نامه و مشخصات خودرو و راننده	آب و فاضلاب		مستمر
۵۲	تامین امنیت و حفاظت فیزیکی سوله‌های ذخیره آب های بسته بندی	آب و فاضلاب	نیروی انتظامی	مستمر
۵۳	ذخیره سازی آب های بسته بندی در سایه و مکان مسقف در چندین محل و نزدیک نقطه مصرف با دیدگاه پدافند غیر عامل	آب و فاضلاب	مرکز بهداشت	مستمر
۵۴	ذخیره سازی، ورود و خروج آب های بسته بندی به نحوی باشد که محموله های که اول وارد انبار می شود اول توزیع و مصرف شود	آب و فاضلاب	ستاد عتبات و عالیات	مستمر
۵۵	تهیه کانتینر یخچال دار در محل ذخیره سازی و مصرف برای خنک سازی آب‌های بسته بندی	آب و فاضلاب	ستاد عتبات عالیات	قبل از شروع برگزاری مراسم
۵۶	برآورد نیاز کانتینر های یخچال دار با توجه به ظرفیت آنها و میزان مصرف روزانه	آب و فاضلاب		قبل از شروع برگزاری مراسم
۵۷	توجه به شرایط ظاهری بطری همچون: استحکام بطری، عدم نشت از درب بطری در اثر فشار بر بدنه بطری، همچون شفافیت بطری، پلمب بودن درب بطری و نبودن رسوب قابل مشاهده در کف بطری، نبودن جسم خارجی قابل مشاهده در بطری ها در هنگام تحویل گرفتن	آب و فاضلاب	ستاد عتبات و عالیات	در هنگام تحویل گرفتن
آب شبکه توزیع				
۵۸	برقراری آب به صورت پایدار در شبکه توزیع آب در موکب ها و پایانه به صورت شبانه روزی و همراه با حفظ کلر باقیمانده در حد مطلوب (حداقل ۰/۵ و حداکثر ۱ میلی گرم در لیتر) برقرار گردد.	آب و فاضلاب	-	مستمر
۵۹	کلر سنجی ثبت و گزارش دهی روزانه از خروجی مخزن ذخیره، شبکه توزیع آب، آب سرد کن ها و موکب هایی که دارای انشعاب آب شبکه هستند	آب و فاضلاب	مرکز بهداشت	مستمر
۶۰	نصب کلرسنج برخط دارای قابلیت ارسال پیامک در خروجی مخزن های آب در پایانه مرزی	آب و فاضلاب	-	قبل از شروع برگزاری مراسم
۶۱	تحویل نتایج آزمون ها انجام شده روزانه به نماینده مرکز بهداشت و در صورت وجود مشکل و یا عدم کفایت نمونه برداری مراتب به مدیر مرکز پایش آبفا اعلام شود .	آب و فاضلاب	مرکز بهداشت	روزانه
۶۲	بررسی نتایج آبفا و ارائه بازخورد به آبفا برای رفع مشکل کیفی	مرکز بهداشت	آب و فاضلاب	مستمر
۶۳	بازرسی بهداشتی و نمونه برداری و آزمون آب چاههای تامین آب شرب، مخازن ذخیره، علمک ها	مرکز بهداشت	آب و فاضلاب	دوره ای
۶۴	اعلام مشکلات به صورت تلفنی، مکتوب و در اسرع وقت به شرکت آب و فاضلاب	مرکز بهداشت		مستمر
۶۵	واحد حراست موظف به تامین امنیت و حفاظت فیزیکی از مخازن، چاه ها و سامانه گندزدایی برای جلوگیری از دسترسی افراد غیر می باشد.	آب و فاضلاب	-	مستمر
۶۶	یک دستگاه سامانه گندزدایی رزرو، برای شبکه آب پایانه تعبیه شود. همچنین دیزل زنراتور و کلیه لوازم یدکی مورد نیاز تجهیزات تامین آب	آب و فاضلاب	-	مستمر
۶۷	ذخیره مناسب از مواد گندزدا در پایانه برای گندزدایی آب پیش بینی و نگهداری شود	آب و فاضلاب	-	قبل از شروع برگزاری مراسم
نمونه برداری و آزمون های کیفیت آب				
۶۸	تهیه برنامه نمونه بردارن به تفکیک روز، محل انجام خدمت، تعداد نمونه ها، نحوه ثبت، تحویل یا ارسال اطلاعات تهیه شده	آب و فاضلاب	مرکز بهداشت	قبل از شروع برگزاری مراسم

۶۹	استقرار آزمایشگاه سیار جهت انجام آزمون های مورد نیاز میکروبی و فیزیکی و شیمیایی در محل	آب و فاضلاب	مرکز بهداشت	قبل از شروع برگزاری مراسم
۷۰	معرفی نام و مشخصات نمونه برداری و آزمایشگران به واحد حراست	آب و فاضلاب	-	قبل از شروع برگزاری مراسم
۷۱	اعلام نام و مشخصات ناظرین بهداشتی مرکز بهداشت به آب و فاضلاب برای هماهنگی	مرکز بهداشت	مرکز بهداشت	قبل از شروع برگزاری مراسم
۷۲	تدوین برنامه نمونه برداری مشترک و انجام آزمون ها در صورت لزوم	آب و فاضلاب	-	قبل از شروع برگزاری مراسم
۷۳	گزارش نتایج نمونه برداری ها و آزمون ها به صورت روزانه و تجمیعی هفتگی به مرکز بهداشت	آب و فاضلاب	-	قبل از شروع برگزاری مراسم
مستند سازی - برگزاری جلسات - بازدید های میدانی				
۷۴	بازدید از تاسیسات آبرسانی در شهر های میزبان زائران و پایانه های مرزی و ارائه گزارش مکتوب از اشکالات احتمالی	مرکز بهداشت	آب و فاضلاب	مستمر
۷۵	برگزاری جلسه هماهنگی دستگاه های مسئول در سطح در تامین آب شرب و دفع بهداشتی فاضلاب و تدوین صورتجلسه و ابلاغ وظایف مربوطه	مرکز بهداشت	آب و فاضلاب	قبل از شروع برگزاری مراسم
۷۶	انجام بازدید های میدانی مشترک همکاران بهداشت و آبفا در موضوع کلرسنجی و نمونه برداری میکروبی و تدوین صورتجلسه در صورت نیاز	مرکز بهداشت	آب و فاضلاب	مستمر
۷۷	شرکت های آبفا موظف هستند گزارش های مربوط به کلرسنجی و میکروبی آزمون های انجام شده را به مراکز بهداشت طی مکاتبه رسمی ارائه نمایند	آب و فاضلاب	آب و فاضلاب	مستمر
۷۸	گزارشات روزانه از فعالیت های انجام شده در پیام رسان های که اعلام می شود مطابق ساختار پیوست ارائه شود.	آب و فاضلاب مرکز بهداشت	آب و فاضلاب مرکز بهداشت	مستمر
۷۹	مستند سازی اقدامات و تجربیات به گزارش تصویری و گزارش مکتوب (شامل : مشکلات و موارد پیش بینی نشده، نحوه استفاده مردم از آب سرد کن ها، نحوه استفاده از تانکر های آب رسان، نحوه توزیع آب های بسته بندی، نمونه برداری و انجام آزمون توسط نمونه بردارن، رابطین بهداشتی، بنر های تهیه شده و نصب شده، وضعیت سرویس های های بهداشتی، اعتراضات احتمالی مردم و درس آموخته ها)	مرکز بهداشت	آب و فاضلاب	

نمایندگان حراست، مرکز پایش، بحران، پدافند غیر عامل و HSE، معاونت بهره برداری و توسعه آب و معاونت بهره برداری و توسعه فاضلاب از شرکت آب و فاضلاب

فرم مجوز توزیع آب تانکر سیار مراسم اربعین ۱۴۰۲

شهر.....	محل آب گیری تانکر سیار:	مسیر یا محل تحویل آب :
تاریخ:	زمان نمونه برداری:	
شماره خودرو:	نام و نام خانوادگی راننده:	مشخصات راننده و تانکر
کلر آزاد باقی مانده (میلی گرم در لیتر) :	کدورت:NTU	هدایت الکتریکی مهموس بر سانتی متر مربع: دما :°C :pH
آیا درب مخزن پلمپ شده است؟ آیا مخزن دارای نشان قابل شناسایی توسط مردم می باشد. نام و نام خانوادگی نمونه بردار و آزمایشگر : مهر و امضاء: ارائه این برگه به معنای مجوز توزیع آب توسط تانکر در تاریخ ..... می باشد.		
نتایج بررسی و گزارش بازرسی بهداشت :	کلر آزاد باقی مانده (میلی گرم در لیتر) :	کدورت:NTU
توضیحات :	هدایت الکتریکی مهموس بر سانتی متر مربع: دما :°C :pH	نام و نام خانوادگی بازرسی

فرم گزارش روزانه خدمات بهداشت آب و فاضلاب مراسم اربعین ۱۴۰۲ (تکمیل توسط مدیر مرکز پایش و نظارت بر بهداشت آب و فاضلاب)

شرکت آب و فاضلاب .....

تاریخ	نام مرز یا شهر ارائه خدمت	تعداد کل ناظرین کنترل کیفی مراسم اربعین (نفر)

جدول شماره ۶- اطلاعات نمونه های کلرسنجی (شامل پایانه مرزی، شهر مرزی و موکبها)

تعداد کل نمونه های شبکه و مخازن ذخیره	تعداد نمونه با غلظت کلر کمتر از ۰,۲ (میلی گرم بر لیتر)	تعداد نمونه با غلظت کلر ۰,۲ تا ۰,۸ (میلی گرم بر لیتر)	تعداد نمونه با غلظت کلر ۰,۸ تا ۱ (میلی گرم بر لیتر)	تعداد نمونه فاقد کلر
تعداد کل نمونه های تانکرهای سیار	تعداد نمونه با غلظت کلر کمتر از ۰,۲ (میلی گرم بر لیتر)	تعداد نمونه با غلظت کلر ۰,۲ تا ۱ (میلی گرم بر لیتر)	تعداد نمونه با غلظت کلر ۱ تا ۲ (میلی گرم بر لیتر)	تعداد نمونه فاقد کلر
تعداد کل نمونه های آب های بسته بندی (دارای کلر باقیمانده)	تعداد نمونه (دارای کلر باقیمانده)	تعداد نمونه (فاقد کلر باقیمانده)		
تعداد کل نمونه های اخذ شده از موکب ها	تعداد نمونه با غلظت کلر کمتر از ۰,۲ (میلی گرم بر لیتر)	تعداد نمونه با غلظت کلر ۰,۲ تا ۰,۸ (میلی گرم بر لیتر)	تعداد نمونه با غلظت کلر ۰,۸ تا ۱ (میلی گرم بر لیتر)	تعداد نمونه فاقد کلر

جدول شماره ۷- اطلاعات نمونه های کدورت (شامل پایانه مرزی، شهر مرزی و موکب ها)

تعداد کل نمونه های شبکه و مخازن ذخیره	تعداد نمونه با کدورت کمتر از ۱ (NTU)	تعداد نمونه با کدورت ۱ تا ۴ (NTU)	تعداد نمونه با کدورت بزرگتر از ۴ (NTU)
تعداد کل نمونه های تانکرهای سیار	تعداد نمونه با کدورت کمتر از ۱ (NTU)	تعداد نمونه با کدورت ۱ تا ۴ (NTU)	تعداد نمونه با کدورت بزرگتر از ۴ (NTU)
تعداد کل نمونه های آب های بسته بندی	تعداد نمونه با کدورت کمتر از ۱ (NTU)	تعداد نمونه با کدورت ۱ تا ۴ (NTU)	تعداد نمونه با کدورت بزرگتر از ۴ (NTU)
تعداد کل نمونه های اخذ شده از موکب ها	تعداد نمونه با کدورت کمتر از ۱ (NTU)	تعداد نمونه با کدورت ۱ تا ۴ (NTU)	تعداد نمونه با کدورت بزرگتر از ۴ (NTU)

جدول شماره ۸- اطلاعات نمونه های میکروبی (شامل پایانه مرزی، شهر مرزی و موکب ها)

تعداد کل نمونه های شبکه و مخازن ذخیره	تعداد نمونه مطابق استاندارد	تعداد نمونه مغایر استاندارد
تعداد کل نمونه های تانکرهای سیار	تعداد نمونه مطابق استاندارد	تعداد نمونه مغایر استاندارد
تعداد کل نمونه های آب های بسته بندی	تعداد نمونه مطابق استاندارد	تعداد نمونه مغایر استاندارد
تعداد کل نمونه های اخذ شده از موکب ها	تعداد نمونه مطابق استاندارد	تعداد نمونه مغایر استاندارد

جدول شماره ۹- سایر موارد مهم

آیا گزارش استفاده از یخ در تانکر ها برای خنک سازی آب وجود شده است (بلی/ خیر)	آیا گزارش آلودگی میکروبی از طرف بهداشت ارائه شده است (بلی/ خیر)	آیا آب بسته بندی به صورت خنک ارائه می شود (بلی/ خیر)	آب بسته بندی خنک که مخازن یخ خنک شود وجود دارد (بلی/ خیر)	آیا آب بسته بندی که در کانتینر یخچال دار خنک شود ارائه می شود (بلی/ خیر)
آب لیوانی تولید می شود (بلی/ خیر)	آب کیسه ای تولید می شود (بلی/ خیر)	بالا زدگی فاضلاب در سرویس ها گزارش شده است (بلی/ خیر)	آیا ارائه آب به صورت تانکری توسط نهادهای دیگر بدون هماهنگی با آبفا وجود داشته است	آیا ارائه آب به روشهای دیگر توسط دیگر نهادها بدون هماهنگی آبفا وجود داشته است

تاییدیه و توضیحات

امضای مدیر مرکز پایش:	توضیحات: هرنوع حادثه، گزارش فقدان کلر آزاد، وقوع طغیان بیماری اعتراض مردم نسبت به آب و موارد مهم دیگر ارائه شود
-----------------------	---

ساختار پیام های ارسالی از فعالیت مرتبط با بهداشت آب و فاضلاب در شهرهای مرزی میزبان زائران اربعین

همکاران محترم در بخش بهداشت آب و فاضلاب روزانه گزارشات مختصریبا ساختار ذیل در برای گروه تشکیل شده در پیام رسان... ارسال نمایند

• عکس به صورت کلاژ (چند عکس چیده شده در یک قاب)

موارد ضروری در نوشته زیر عکس:

• اسم مرز یا شهر و استان

توضیح خلاصه از کار و فعالیت مثلا :

• نمونه برداری کلر سنجی نظارت بر بهداشت آب

• برگزاری جلسه هماهنگی با مرکز بهداشت نمونه برداری مشترک با مرکز بهداشت

• نظارت بر بهداشت تانکرهای سیار و مواردی از این قبیل

• در پایان هم تاریخ و حتما عبارت پایش و نظارت بر بهداشت آب و فاضلاب .... ذکر شود.

• برگزاری اولین جلسه قرارگاه آب اربعین شهر مهران با حضور نمایندگان دستگاه های متولی امر تامین و توزیع آب .

• تشکیل این قرارگاه در جلسه مورخ ۱۴۰۱/۰۶/۱۲ ستاد اربعین مرز مهران و به پیشنهاد معاون سیاسی و امنیتی استاندار ایلام به منظور هماهنگی در آبرسانی و رفع برخی مشکلات تشکیل شد.

• در اولین جلسه این کارگروه نمایندگان مرکز بهداشت استان، وزارت نیرو، شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور، شرکت آب و فاضلاب ایلام، شرکت آب منطقه ای ایلام و نمایندگان دستگاه های امنیتی وزارت دفاع و ... حضور داشتند.

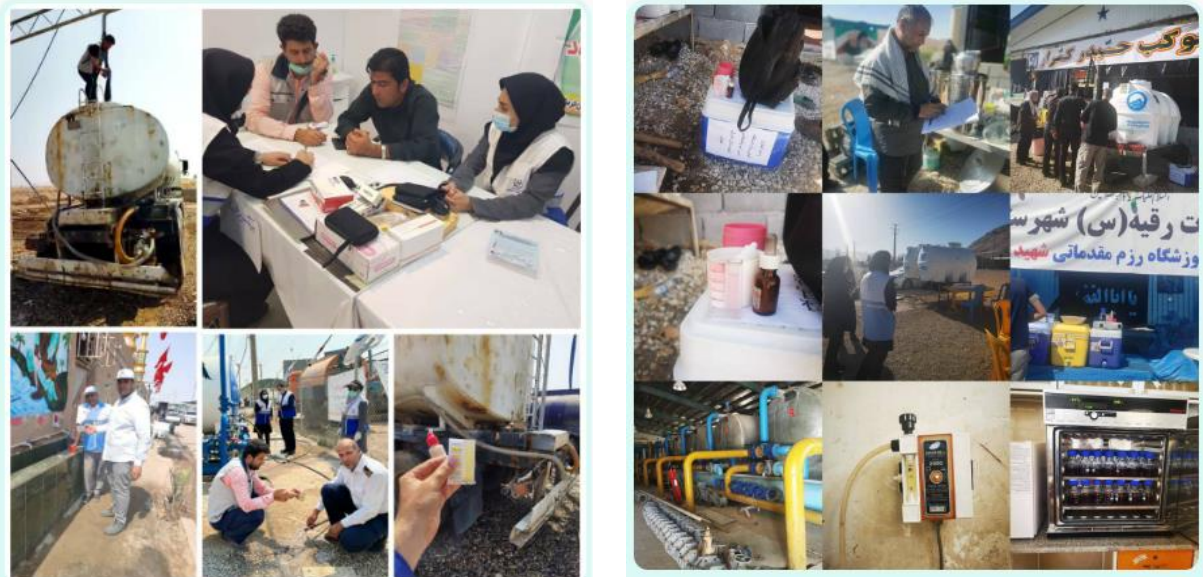
• موضوع ارائه آب به صورت خنک به زائران یکی از چالش های مهم در

مراسم پیاده روی اربعین امسال مورد بحث قرار گرفت

• در این جلسه نماینده مرکز بهداشت استان بر اهمیت عدم استفاده از یخ های صنعتی به صورت مستقیم برای خنک کردن آب تاکید شد.

• همچنین مقرر شد مرکز بهداشت استان بنرهایی با محتوای لزوم رعایت بهداشت فردی به ویژه بهداشت دست ها و رعایت اصول بهداشتی در

استفاده از آب سرد کن ها تهیه و در نقاط مختلف برای اطلاع رسانی زائران هدف خودمراقبتی تهیه و نصب کند.

نمونه برداری و کلرسنجی از مواکب و آب شرب در مرزهای شلمچه و جذابه

• نظارت بر بهداشت مواکب و کلر دار بودن مخازن مورد استفاده در مرز .

• انجام جلسات مشترک با مرکز بهداشت و انجام نمونه برداری میکروبی به صورت مشترک با کارشناسان مرکز بهداشت .

• نظارت بر کلردار بودن تانکرهای سیار در مرز.

مرکز پایش و نظارت بر بهداشت آب و فاضلاب خوزستان *۱۴۰۱/۰۶/۱۷

۱۹:۱۹

نمونه برداری و کلرسنجی از مواکب و آب شرب در مرزهای خسروی، قصرشیرین و سرپل ذهاب*؛ نظارت بر بهداشت آب مواکب و کلر دار بودن مخازن مورد استفاده در مرز • انجام نمونه برداری میکروبی و شیمیایی به صورت مشترک با کارشناسان مرکز بهداشت از تانکرهای ثابت و سیار، شیر آب موکبها و مخازن ذخیره • بررسی وضعیت ایستگاه پمپاژ و کپسول های گاز کلر • نظارت بر کلردار بودن تانکرهای سیار در مرز خسروی مرکز پایش و نظارت بر بهداشت آب و فاضلاب کرمانشاه ۱۴۰۱/۰۶/۲۶

۱۸:۴۱

پیام‌های بهداشتی

در انتخاب مواد غذایی دقت کنید

شیر و ماست پاستوریزه (کارخانه‌ای) استفاده کنید

معاونت بهداشتی وزارت بهداشت

زائرین گرامی؛

لطفا جهت پیشگیری از بیماری‌های واگیردار به ویژه وبا

به نکات زیر توجه کنید

از لیوان شخصی و یا یکبار مصرف استفاده کنید .

از تماس مستقیم دهان با آبخوری جداً خودداری کنید .

لیوان یکبار مصرف استفاده شده را در سطل آشغال بیندازید .

پیام‌های بهداشتی ویژه زواران حسین حسینی ع

آب سالم بسته بندی شده استفاده کنید

آب آشامیدنی بسته بندی

پیام‌های بهداشتی ویژه زواران حسین حسینی ع

به تاریخ انقضای محصولات توجه نمایید.

از تماس با پرندگان خودداری کنید و در صورت تماس با گوشت خام و پرندگان بلافاصله دست‌های خود را بشویید.

دهان و بینی خود را هنگام سرفه و عطسه با دستمال (ترجیحاً) و یا قسمت بالای آستین بپوشانید.

در صورت مبتلا شدن به علائم تب، سرفه و تنگی نفس حداقل یک متر از دیگران فاصله بگیرید و بلافاصله به ماموران بهداشتی اطلاع دهید.

سعی کنید از بیمار مبتلا به تب و سرفه حداقل یک متر فاصله داشته باشید و از دست دادن و روبوسی با او خودداری کنید.

از آب آشامیدنی سالم (ترجیحاً بسته بندی شده) استفاده کنید.

به‌طور مداوم و در هر زمان ممکن اقدام به شست و شوی کامل دست‌ها (ترجیحاً با آب و صابون) کنید. طول مدت شست و شوی دست‌ها حداقل به اندازه ذکر ۵ صلوات باشد.

از مصرف سالاد و سبزی‌ها خودداری کنید و میوه‌ها را پس از شست و شوی دقیق و پوست‌کندن مصرف نمایید.

از مصرف مواد غذایی پخته شده که سرد شده و در یخچال نگه‌داری نشده، خودداری کنید.

از مصرف لبنیات غیر پاستوریزه و غیر بسته بندی خودداری کنید و

پیام‌های بهداشتی ویژه زواران حسین حسینی ع

نمونه برخی مکاتبات

ستاد عتبات وزارت نیرو

موضوع: تامین آب بسته بندی مورد نیاز زائران اربعین -مرز.....

با سلام و احترام

با توجه به آن که تامین آب بسته بندی مورد نیاز زائران اربعین حسینی با مسئولیت و نظارت آن ستاد محترم انجام می شود مقتضی است دستور فرمایید تعداد حداقل ..... آب بسته بندی برای تامین بخشی از آب شرب مورد نیاز زائران در مرز .....تهیه و ارسال گردد .

آقای ..... با شماره تلفن.....برای هماهنگی های لازم معرفی می گردد .

آب و فاضلاب

(تعداد مورد نیاز آب بسته بندی براساس عوامل گفته شده توسط مدیریت بحران و پدافند غیر عامل برآورد شود)

ستاد هماهنگی اربعین استان

موضوع: تامین اقلام بهداشتی مورد نیاز زائران اربعین در مرز.....

با سلام

با توجه به اهمیت حفظ بهداشت و سلامت زائران اربعین و بویژه بهداشت دست ها برای جلوگیری از شیوع بیماریهای مسری و گوارشی مقتضی است هماهنگی های لازم برای تامین اقلامی همچون پد الکلی (مایع الكل)،مایع دستشویی و ..لیوان یکبار مصرف برای آبخوری ها و آب سردکن ها و....تهیه گردد .

عدم تامین موارد ذکر شده می تواند باعث ایجاد تبعات بهداشتی برای زائران شود .

بهداشت

موضوع: تامین کانتینرهای یخچال دار برای خنک سازی آب بسته بندی – مرز.....

با سلام

با توجه به گرمای هوا در مراسم اربعین سال جاری و نیاز مبرم به خنک سازی آب های بسته بندی برای ارائه آب خنک به زائران و پیشگیری از گرمزدگی لازم است نسبت به تهیه و تامین ....تعداد کانتینر یخچال دار که مطابق مصوبات ستاد برقراری مراسم اربعین بر عهده آن سازمان نهاده شده اقدام لازم معمول شود و لازم به ذکر است مسئولیت هرگونه مشکل ناشی از عدم ارائه آب بسته بندی خنک به زائران بر عهده آن سازمان محترم خواهد بود .

بهداشت